N°. 28 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD

Vrijdag 2 Februarij.

Frankrijk.

Parijs, den 30sten Januarij.

Gisteren heeft de kamer van afgevaardigden zich bezig gehouden met een voorstel van den graaf de la Rochefoucauld, strekkende om verzachtende omstandigheden in zake van militaire misdrijven toe te laten. Door de kamer werd echter besloten dit voorstel niet in verdere overweging te nemen.

Ondanks den goeden wil der ministeriele leden, om, naar het verlangen van de ministers, alle staatkundige discussien van aanbelang te vermijden, vermeent men toch dat het daartoe al spoedig zal komen. Behalve het voorstel van de reductie der rente, zullen de aangelegenheden van Afrika en de geheime fondsen daartoe ruime gelegenheid geven. Men wil voorts dat de jongste tijdingen uit Algiers een der leden van de linkerzijde der kamer, die zich vroeger reeds door zijne afkeerigheid van het stelsel van kolonisatie heeft onderscheiden, bij de eerste gelegenheid om inlichtingen wegens de jongste gebeurtenissen in het rijk van Algiers aan de ministers zal vragen. Tot heden heeft het ministerie zich bepaald, door middel zijner organen, op eene schroomvallige wijze de verontrustende tijdingen, aangaande de bewegingen van Abd-el-Kader, tegen te spreken. Evenwel zegt heden een dier bladen, la Revue de Paris, dat het fransch ministerie de oogen omtrent de ware gezindheid van Abd-el-Kader geopend heeft. Men zou beginnen met de gemoederen te stemmen op de aanvraag van een crediet voor eene nieuwe expeditie tegen den Emir.

In een brief uit Toulon wordt gemeld dat de maarschalk Vallée een parlementair aan Abd-el-Kader gezonden had, om hem naar de reden zijner jongste expeditie te vragen, en te vorderen dat hij binnen de grenzen van het bepaalde gebied terugkeerde. Bij het bekend karakter des Emirs, heeft men van hem wel geen zeer gunstig antwoord te wachten. Voor het overige zegt men, dat hij eene verbindtenis met den gevallen bey van Constantine, Achmed, had aangegaan, en dat hij op hulp van Marocco rekende. Abd-el-Kader daarbij geen vaste plaatsen te bewaken hebbende, is de oorlog tegen hem, slechts in schermutselingen bestaande (daar hij zich aan elk gevecht van eenig belang onttrekt) uiterst moeijelijk.

Voor het oogenblik houden de afgevaardigden zich nog met een ander onderwerp, maar van minder belang, bezig, namelijk van hun kostuum, [illegible] de bureaux is daaraan bijna geheel besteed geworden. Men verzekert intusschen, dat de meerderheid der commissarissen met het onderzoek belast, zich tegen de aanneming van een kostuum verklaard heeft. De heer Thiers heeft in het bureau, waarvan hij president is, zich sterk daartegen uitgelaten.

— Het gerucht heeft geloopen dat de beruchte Henri Fonfrede weder naar Parijs was ontboden, om op nieuw zich met de redactie van een blad in den ultra-ministerielen zin te belasten. Zulks vindt echter weinig geloof.

— Men geeft zich thans moeite om den heer Laffitte in het 6de verkiezingskollegie der hoofdstad tot gedeputeerde te doen benoemen.

— Men verneemt thans dat de zaak van Hubert in de eerste veertien dagen van maart voor de assises zal gebragt worden; door de instructie der zaak zou het hem te laste gelegde aanmerkelijk verzwakt zijn geworden.

— Gisteren heeft de policie in de straat Grenelle St. Germain weder een geheim speelhuis ontdekt; de ondernemer is in verzekerde bewaring genomen.

— De alhier verblijvende spaansche hertog Frias staat op het punt van naar Madrid te vertrekken, ten einde er in den senaat zitting te nemen. Men wil hier dat de meeste Spanjaarden van de gematigde partij, die nog den eed op de nieuwe spaansche constitutie niet hadden afgelegd, thans daartoe allengs overgaan. De heer Isturitz heeft daarvan het voorbeeld reeds gegeven. De hertog van Frias heeft tegenwoordig dikwijls bijeenkomsten met den heer Molé en den nieuwen spaanschen gezant markies Espeja, waaruit men wil opmaken, dat de hertog tot tolk van de gevoelens des franschen gouvernements bij het kabinet te Madrid moet strekken.

Volgens berigten uit Madrid, over Bordeaux ontvangen, hebben de kandidaten der bewegings-partij bij de jongste verkiezingen voor Madrid bepaald de overhand behouden; slechts één der nieuw gekozenen behoort tot de gematigde partij.

De expeditie van Basilio Garcia scheen zich naar de zijde van Estramadura te rigten. De generaal Uribarri, die met zijne vervolging belast was geweest, was afgezet en door den brigadier Sanz vervangen geworden.

Uit St. Jean Pied de Port schrijft men van den 24sten, dat de generaal Chabry Lafosse zich naar de uiterste had begeven, verzeld van een officier der artillerie, ten einde er de plaatsing eener batterij te ordenen, tegen zekere bewegingen van de karlisten aan de andere grenzen. In de laatste dagen was er dagelijks eene verkenning van eene afdeeling troepen langs de uiterste grenzen gedaan, die in last had op de karlisten te vuren welke zich op fransch grondgebied vertoonen mogten.

Eene telegraphische depeche gisteren bekend gemaakt, meldt, dat Espartero zich den 19den te Logrono bevond; dat voorts alle waadbare plaatsen van den Ebro thans bezet waren; en de expeditie van Zavala zich op den anderen oever zag teruggehouden.

Uit Saragossa schrijft men, dat de oorlog die de partijen elkander tegenwoordig in Valencia aandoen, onverklaarbaar is. Beiden, Oraa en Cabrera, doorloopen het land en leggen het contributien op, zonder elkander immer te ontmoeten.

— Op de beurs van gisteren heeft veel beweging en variatie in den koers geheerscht op de ontvangst van het lager afkomend londensch fondsenmerk, en het gerucht dat het geheele britsche ministerie zijne demissie had gegeven. Heden was de beurs veel kalmer; men had tijdingen uit Londen tot zondag avond, die van verandering des britschen ministerie's geene gewaagden. De notering was heden: 5 pCt. 108,80; 3 pCt. 79,65; Nap. r. 98,60; Sp. Ardoin 19⅝; Portugal 18½; Rom. L. 101⅞.

Duitschland.

Frankfort, den 28sten Januarij.

Volgens een te Berlijn loopend gerucht, zou een koerier, door den heer von Bunsen uit Rome afgezonden, eenen brief van den Paus hebben overgebragt, in welken deze zijn leedwezen betuigt, dat de voormalige goede verstandhouding tusschen Pruissen en den Heiligen Stoel door zulke onaangename voorvallen gekrenkt is, en verklaart, gaarne de hand ter verzoening te willen toereiken, mits de keulsche aartsbisschop vooraf weder op zijnen zetel hersteld worde. Een voornaam pruissisch staatsbeambte zou nogtans dezer dagen stellig verzekerd hebben, dat die voorwaarde nooit en onder geene omstandigheden kan worden ingewilligd.

— De schade welke door de afbranding van het paleis van den regerenden hertog Ernst van Coburg-Gotha, in diens residentie, veroorzaakt is, wordt op 300,000 fr. geschat. Slechts zeer weinige meubelen zijn gered kunnen worden. Het paleis was door den hertog Alexander van Wurtemberg en diens jeugdige gemalin Maria van Orleans, betrokken. Dadelijk is door den hertog een renbode naar Parijs gezonden, om de doorluchtige familie zijner gemalin omtrent haren toestand gerust te stellen.

— Het fransche dagblad dezer stad zegt tijdingen uit het hertogdom Nassau ontvangen te hebben, volgens welke de in omloop zijnde geruchten wegens ernstige ongesteldheid des regerenden hertogs ten eenen male ongegrond zouden zijn, en Zijne Hoogheid, in plaats van bedlegerig te wezen, verscheidene bals in de laatste dagen hebben bijgewoond en thans eene reis naar Carlsruhe doen.

— Door de Hanoversche regering is aan die van het hertogdom Brunswijk toegestaan een spoorweg van Brunswijk over Wolfenbuttel naar Harzburg, over Hanoversch grondgebied, daar te stellen; terwijl de Brunswijksche regering wederkeerig aan de Hanoversche den aanleg heeft bewilligd van eenen spoorweg van Goslar naar Venenburg, over Brunswijksch gebied.

— Door den Prins van Wasa is te Weenen den 23sten dezer ter eere van de groothertogin Stephanie van Baden, eene sledevaart gegeven, waarbij de oostenrijksche adel den meesten luister ten toon heeft gespreid.

Ook in Oostenrijk hoorde men van vele min of meer aanzienlijke branden, die echter door spoedige en voortreffelijke blusschingsmaatregelen veelal dadelijk werden tegengegaan. — In Pesth werd niettemin eene suikerraffinaderij in de asch gelegd, welke alleen te Weenen voor 48,000 guldens was verzekerd.

— Te Weenen waren den 24sten dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 106⅝; 3 pCt. 79⅞, Bankact. 1396.

Nederlanden.

Breda, den 1sten Februarij.

Ook de kweekelingen der Koninklijke Militaire Akademie hebben hun offer gebragt op het altaar der Weldadigheid, ten behoeve

onzer, in het strenge jaargetijde dubbel lijdende, arme stadgenooten, door het geven van een groot *Vokaal en Instrumentaal Concert* in den Schouwburg alhier; te welker gelegenheid onderscheiden beoefenaars der Toonkunst, tot de kapel en het korps der Akademie behoorende, maar vooral Heeren Kadetten zelven, benevens eene zeer begaafde Zangeresse-liefhebster, zich, bij afwisseling, en onder luide toejuiching eener zeer groote menigte aanhoorders, door fraaije keus van stukken en talent van uitvoering hoogst verdienstelijk hebben gemaakt. Deze luisterrijke bijeenkomst werd besloten door de voordragt van een ZANGKOOR, waarin de Jonkers, in naam der Armen, dank betuigden voor de gift ter leniging in hunne hand uitgestort, en die dan ook, onverwijld, tot het edel doeleinde, op de geschiktste wijze, zal worden aangewend. De opbrengst bedraagt ruim *f* 400,—. Ten slotte volgen hier de koepletten van het ZANGKOOR, dat, met vol orchest, door een Twintigtal Kadetten met gevoel werd uitgevoerd.

U, door wier milde gaven Wij de armoe mogen laven, U klinkt ons dankend jubellied, Versmaadt dien toon des harten niet, Hij vloeit, met keur van zegen, Den blijden gever tegen, Die, als de menschheid bijstand vraagt, Niet enkel met den lijder klaagt, Maar onbekrompen deelt en geeft Van 'tgeen hem God geschonken heeft.	Wat deugden Neêrland sieren En op haar bodem tieren, Haar grootst en eêlste deugd voorwaar, Wordt in haar WELDOEN openbaar;— ô, Vloei dan keur van zegen Ook 't Vaderland steeds tegen, Dat, als de menschheid bijstand vraagt, Niet enkel met den lijder klaagt, Maar onbekrompen deelt en geeft, Van wat het God geschonken heeft.
Laat vrij dan 't Noorden woeden, Zijn adem strem de vloeden, En doof natuur schier 't leven uit: Toch klinkt ons jublend maatgeluid, En vloeit, met keur van zegen, Den blijden gever tegen, Die, als de menschheid bijstand vraagt, Niet enkel met den lijder klaagt, Maar onbekrompen deelt en geeft Van 'tgeen hem God geschonken heeft.	Zoo brenge ook U, wier gaven Ons de armoe hielpen laven, De algoede en magtige Opperheer Die gift met dubble rente weêr; En vloei zijn rijkste zegen U en al de Uwen tegen, Opdat, wie ooit om bijstand vraagt, Gij niet slechts met den lijder klaagt, Maar altijd onbekrompen geeft Van 't geen U God geschonken heeft.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot adjudanten: bij den kolonel *Knoll*, belast met het provinciaal kommandement van Zeeland, den kapitein *C. A. Oudemans*, afdeelings-adjudant bij de 18de afdeeling; bij den kolonel *Muralt*, provinciaal kommandant van Utrecht, den tweeden luitenant *A. P. F. de Seyff*, adjudant van het 1ste bataillon 1ste afdeeling mobiele overijsselsche schutterij, uit welke betrekking hij eervol is ontslagen; en bij den kolonel *de Hart*, belast met het bevel over de 1ste brigade der 3de divisie infanterie, den kapitein *J. G. Tindal*, van de 12de afdeeling, laatstelijk adjudant bij wijlen den generaal *Stoecker*.

— Door Z. M. zijn benoemd tot leden der commissie tot het examineren der zee-officieren en vinding der lengte op zee: de luitenant ter zee Jhr. *G. A. Tindal* en de heer *J. Swart*, onderwijzer in de wis- en zeevaartkunde en bewaarder der instrumenten van 's Rijks marine te Amsterdam.

— Het departement van Oorlog is door den Koning gemagtigd om, ten behoeve van het korps rijdende artillerie, 100 rijpaarden aan te schaffen; terwijl, op last van dat van binnenlandsche zaken, door tusschenkomst van de gouverneurs, 250 trekpaarden voor dat wapen der artillerie zullen worden aangekocht.

— Het contingent voor elke provincie van het aantal miliciens, hetwelk over 1838 zal worden geligt, bedraagt: voor Noord-Braband 1187, Gelderland 1095, Noord-Holland 1379, Zuid-Holland 1671, Zeeland 477, Utrecht 459, Vriesland 741, Overijssel 621, Groningen 572 en Drenthe 219.

— Gisteren heeft te Amsterdam eene algemeene vergadering van de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij plaats gehad, waarin kortelijk verslag gedaan is omtrent het provisioneel aanhouden der adressen aan Z. M. den Koning tot het erlangen van concessie ter uitbreiding van den spoorweg tot Rotterdam; vervolgens werd voorgelezen de op last van Z. M. door de ministers van financien en van binnen- en buitenlandsche zaken gedane daartoe betrekkelijke kennisgeving. — Daarna is men overgegaan tot de mededeeling der dispositie van den minister van binnenlandsche zaken van 26. December ll., waarbij eene verwijding van spoor voor den aan te leggen weg tusschen Amsterdam en Haarlem als wenschelijk wordt voorgesteld. Namens den raad van administratie werd, te dier zake, het preadvies in den geest dier kennisgeving en alzoo tot daarstelling dier verwijding, uitgebragt, en aan de vergadering medegedeeld, dat, in geval daaruit immer de noodzakelijkheid van eenige suppletie zoude kunnen ontstaan, dezelve nimmer dan ten hoogste tien pCt. zoude kunnen bedragen. De vergadering heeft, na korte beraadslagingen, echter met eenparigheid van stemmen, zich met dit gevoelen vereenigd en alzoo het voorstel aangenomen.

— De *Staats-Courant* van heden behelst het volgende:

„Volgens heden ingekomen berigten teekende het water op den Rijn te Keulen aan de peilschaal den 29sten dezer, 's morgens ten 8 ure 7 voet 9 duim, doch den 30sten te Hulhuizen en te Pannerden 3,60 el, en 3,40 el (omtrent 11½ voet), hetwelk als een bewijs beschouwd wordt van de ophouding, welke op de Nederlandsche rivieren plaats heeft, terwijl bovenwaarts van Dusseldorp tot omstreeks St. Goar, open water gevonden wordt, zoodat wanneer bij eene voortgaande dooi op den Bovenrijn aanmerkelijk water en ijs mogt afkomen, de staat onzer rivieren bedenkelijk zou kunnen worden. De stations te Pannerden, Millingen, Emmerick, almede te Culemborg en Tuil, zijn dan ook bezet geworden, gelijk ook de voornaamste in Zuid-Holland, terwijl een hoofdambtenaar van den waterstaat op heden naar Gorinchem is vertrokken, ten einde bereid te zijn bij de omstandigheden, die zich, wanneer er voortdurend dooi mogt plaats grijpen, zouden kunnen ontwikkelen."

— De officiele opgaven omtrent den stand onzer voornaamste rivieren luiden als volgt: De Waal te Hulhuizen, den 30sten, 's morgens ten acht ure, 3,60 el, in het laatste etmaal gewassen 9 duim. De Nederrijn te Pannerden, den 30sten, 3,40 el, gewassen 10 duim; te Arnhem, den 30sten, 3,10 el, gewassen 10 duim. De IJssel te Westervoort, den 30sten 2,72 el, gewassen 7 duim; aan het Katerveer, den 30sten 1,40 el; te Kampen, den 29sten 0,74 el, gewassen 4 duim. De Maas te Grave, den 30sten 1,94 el, gevallen 7 duim.

— Uit Nijmegen meldt men, dat, ten gevolge der zachtere weêrsgesteldheid, die wij sedert zondag gehad hebben, er zich op het pad over de rivier de Waal, voor die stad, reeds veel water vertoonde; hetwelk den overgang bemoeijelijkte en spoedig ondoenlijk zoude maken, hoewel de kracht van het ijs den overtogt der zwaarste rijtuigen veroorloofde.

Twee te Nijmegen ten voordeele der armen gegeven concerten hebben zuiver opgebragt *f* 226,60.

— Uit Hoorn meldt men, dat eene aldaar gehoudene collecte ten behoeve van de armen der stad, in hun tegenwoordigen toestand aanzienlijke som van *f* 1,088.14½ heeft opgebragt.

— Als eene bijzonderheid wordt uit Middelburg gemeld, dat laatstleden zaturdag een gezelschap van 13 inwoners van Domburg, het Sloe bij hoog water, op schaatsen heen en weder zijn overgereden.

— Uit Groningen meldt men, dat aldaar de overtuiging hoe langer hoe meer veld hebbende gewonnen, dat men door ruime giften, die in de tegenwoordige koude moesten gegeven worden om nog vele huisgezinnen voor honger en gebrek te vrijwaren wel voor het oogenblik hielp, maar op den duur schade deed door de arbeidzaamheid te onderdrukken en menschen te gewennen, niet meer hun eigen verdiend, maar gegeven brood te eeten, — dit, in navolging van het bestaande voorbeeld in verscheidene andere onzer vaderlandsche steden, aanleiding had gegeven tot de oprigting eener vrouwenvereeniging tot bevordering van arbeidzaamheid en welstand onder de geringere volksklasse, welke beproeven wil door toespraak, teregtwijzing en aanmoediging en het geven van handenarbeid aan degenen die werken kunnen en willen, aan geschikte bezigheid te helpen, daar er te Groningen door velen klagten over gebrek werden aangeheven, en het toen minder aan gelegenheid tot werken dan wel bij velen althans aan de kennis en het doorzigt, hoe zich van de bestaande gelegenheid te bedienen, ontbrak. Tot deze vereeniging, van welke Mevrouw [illegible], geb. *de la Faille*, de algemeene secretaris is, waren aanvankelijk een aantal vrouwen en meisjes van alle standen, jaren en gezindten toegetreden.

— De laatstleden Zaturdag te Groningen gehouden [illegible] met paard en narreslede, waaraan 24 paarden [illegible] men was, in tegenwoordigheid eener ontelbare menigte [illegible] orde afgeloopen. De prijs, in een fraaijen zilveren [illegible] staande, is behaald door het bruin schimmelbles, korstaart merrie [illegible] toebehoorende aan den heer *J. T. Doorenbos*, die de slede zelf bestuurde, en de premie, zijnde eene fraaije zilveren tabaksdoos, door het bruin langstaart ruinpaard van den heer *W. Kamerlingh*, zijnde de slede bestuurd door den pikeur *D. T. de Vries*.

— Door de studenten der Groningsche Hoogeschool is den 22sten een groote wedstrijd op schaatsen gegeven, waarbij de prijs (*f* 80) door *H. Schaafsma*, van Akkrum, en de premie (*f* 10) door *R. T. Annema*, van Rensumageest, is behaald geworden.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren (31 *Januarij*) waren genoteerd: Belgie 101⅝; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 19¼; Pass. 4; Diff. 6; Nap. r. 93; B. Tav. 37⅞ Sic. 90¾; Rom. L. 101⅝; Oost. te Antw. 99⅝; Braz. 72⅝.

Volgens de over Belgie ontvangen Londensche tijdingen tot den 29sten Januarij, had sir *Robert Peel*, den vorigen avond in het Lagerhuis zijne aangekondigde veranderingen voorgesteld in den maatregel door lord *John Russell* voorgedragen, betrekkelijk het op te rigten provisioneel bestuur van Kanada.

— Ter Londensche beurs van den 29. Januarij waren genoteerd: Cons. 92⅜; Ned. W. S. 2½ pCt. 53⅝; id 5 pCt. 102¼ a ⅛; Sp. Ards. 19 a 18⅞; Pass. [illegible], Diff. 7¼; Port. 5 pCt. 38¼ [illegible]; 5 pCt. 18¾; Braz. [illegible]

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (31 *Januarij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 53⅜; dito 5 pCt. 101½; Kansb. *f* 22 ¾, 11/16; Amort. Sijnd. 4½ pCt. 94⅜, 5/16; dito 3½ pCt. 77¼; Handelm. 178⅜, ½, ⅜, 177⅞; O. I. 5 pCt. 99 9/16, ½, 9/16; Spaanse Ards. 85 & 19¼; Columb. 16¼, ⅜.

Heden overleed alhier, de Hoog-Edel Gestrenge Heer Jonkheer [illegible] DE BOER, Kolonel bij den Generalen Staf van het Leger, Ridder [illegible] Orde en van die van den Nederlandschen Leeuw.

BREDA, den 30. Januarij 1838.

Degene die een HOND vermist, met een Bruinen plek op den rug, met Bruine Kop en Ooren, halven Bruinen Staart, en ruige bruine Snorbaard, kan denzelven terugbekomen bij den Heer LOOIJENS, in het Logement *de Zwaan*, alhier, tegen terugbetaling van de kosten dezer Advertentie.

Te Breda bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.